

۱۴۳۲۰۲۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دحوای قلع و قمع

در رویه دادگاه‌ها

مهدی قاسمی

وکیل پلیس کد دلاستری

سرشناسه : قاسمی، مهدی، ۱۳۵۹ -
 عنوان قراردادی : ایران، قوانین و احکام
 عنوان و نام پدیدآور : دعوای قلع و قمع در رویه دادگاه‌ها/ مهدی قاسمی.
 مشخصات نشر : تهران : چراغ دانش، ۱۳۹۴.
 مشخصات ظاهری : ۲۵۳ ص.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۶۵۴-۸۶-۶
 وضعیت فهرست نویسی : فیا

موضوع : تصرف (حقوق) -- ایران -- دعوای
 موضوع : دعوای خلعید -- ایران -- رویه قضایی
 موضوع : دعوای خلعید -- ایران -- دعوای
 موضوع : رویه قضایی -- ایران
 رد پندگی کمره : ۱۳۹۴ ۷۲۷ ق/۴۲۳۴ KMH
 رده بندی دیسک : ۵۵۰۲۶/۳۴۵
 شماره کتابشناسی ملی : ۴۱۶۶۶

شناسنامه

عنوان کتاب: دعوای قلع و قمع در رویه دادگاه‌ها
 مؤلف: مهدی قاسمی
 ناشر: انتشارات چراغ دانش
 ناظر چاپ: رسول زینالی
 نوبت چاپ: اول/ ۱۳۹۴
 قطع و تیراژ: وزیری/ ۱۰۰۰ نسخه
 قیمت: ۱۸۵۰۰ تومان
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۶۵۴-۸۶-۶

کد کتاب: ۵۰ چراغ دانش را در گوگل جستجو کنید. www.cheraghdanesh.com

دقمر کز می: تهران، میدان بهشت تیر، ورودی مدرس، کوچه مازندرانی، پلاک ۴، تلفن ۰۲۱ و ۱۴۷

تلفن پخش و فروش: ۸۸۱۴۰۶۰۲-۳ ۰۲۱

حق چاپ برای انتشارات چراغ دانش محفوظ است. هر گونه تکثیر (اعم از چاپ، کپی، فایل الکترونیکی و...) از این اثر بدون اخذ مجوز کتبی از ناشر خلاف قانون بوده و پیگرد قانونی دارد.

فهرست کلی

۱۳.....	مقدمه
۱۵.....	معرفی و نمونه دادخواست دعوای قلع و قمع در رویه دادگاهها
۱۷.....	معرفی دعوای قلع و قمع
۱۷.....	مبحث اول - بررسی لغوی و اهمیت دعوای قلع و قمع
۲۱.....	مبحث دوم - ارکان دعوای قلع و قمع
۲۶.....	مبحث سوم - طرح دعوای قلع و قمع در کنار برخی دعاوی حقوقی دیگر
۲۹.....	مبحث چهارم - قلع و قمع در امور کیفری
۳۵.....	مبحث چهارم - رسیدگی به دعوای قلع و قمع
۴۳.....	دعوای قلع و قمع در آرای دیوان عالی کشور
۴۵.....	مبحث اول: آرای وحدت رویه دیوان عالی کشور
۵۳.....	مبحث دوم - آرای شعب دیوان عالی کشور
۹۵.....	دعوای قلع و قمع در آراء دیوان عالی ادارات
۹۷.....	مبحث اول: رای هیئت عمومی دیوان عدالت
۱۰۷.....	مبحث دوم - آرای شعب تجدیدنظر دیوان عدالت
۱۰۸.....	مبحث سوم - آرای شعب بدوی دیوان عدالت
۱۱۷.....	دعوای قلع و قمع در آراء دادگاهها
۱۱۹.....	مبحث اول - آراء دادگاههای بدوی و تجدیدنظر
۱۹۹.....	دعوای قلع و قمع در نشستهای قضائی
۲۳۱.....	دعوای قلع و قمع در نظریه‌های مشورتی
۲۴۵.....	دعوای قلع و قمع در قوانین و مقررات قانونی
۲۴۷.....	از قانون مدنی
۲۴۹.....	قانون اصلاح قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغها مصوب ۱۳۸۵
۲۵۰.....	قانون الحاق یک تبصره به ماده (۱) لایحه قانونی نحوه خرید و تملک اراضی و املاک
۲۵۲.....	قانون نظام جامع دامپروری کشور
۲۵۲ ۱۳۴۸.....	قانون الحاق یک تبصره به بند (۲۲) ماده (۳) آیین‌نامه سازمان بنادر و دریانوردی مصوب
۲۵۴.....	قانون الحاق یک بند و ۳ تبصره به عنوان بند ۳ به ماده ۹۹ قانون شهرداریها
۲۵۶.....	قانون توزیع عادلانه آب
۲۵۷.....	لایحه قانونی رفع تجاوز از تأسیسات آب و برق کشور

۲۵۸	لایحه قانونی راجع به رفع تجاوز و جبران خسارات وارده به املاک
۲۵۹	لایحه قانونی اصلاح تبصره‌های ماده ۱۰۰ قانون شهرداری
۲۶۰	قانون گسترش کشاورزی در قطب‌های کشاورزی
۲۶۱	قانون اراضی مستحدث و ساحلی
۲۶۲	قانون ایمنی راه‌ها و رادآهن
۲۶۳	قانون آب و نحوه منی شدن آن
۲۶۴	آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها
۲۶۵	آیین‌نامه اجرایی قانون ایجاد شهرهای جدید
۲۷۲	منابع و مأخذ

فهرست جزئی

۱۳	مقدمه
۱۵	معرفی و نمونه درخواست دعوای قلع و قمع در رویه دادگاه‌ها
۱۷	معرفی دعوای قلع و قمع
۱۷	مبحث اول - بررسی لغوی و امسیت دعوای قلع و قمع
۱۷	کفتر اول: مفهیم لغوی و امسیت
۱۸	کفتر دوم: اهمیت دعوا در رویه قضایی
۲۱	مبحث دوم - ارکان دعوای قلع و قمع
۲۱	کفتر اول: مالکیت بلااستزاع خواهان بر عرصه
۲۱	کفتر دوم: احداث ابنیه، عیان یا غرس اشجار در ملک
۲۳	کفتر سوم: عدم وجود مجوز قانونی یا قراردادی جهت احداث
۲۶	مبحث سوم - طرح دعوای قلع و قمع در کنار برخی دعوای تقاضای دیگر
۲۶	کفتر اول: قلع و قمع در دعوی خلع‌بند
۲۷	کفتر دوم: قلع و قمع در دعوای تصرف
۲۹	مبحث چهارم - قلع و قمع در امور کیفری
۳۱	کفتر اول: قلع و قمع در قانون تغییر کاربری اراضی
۳۳	کفتر دوم: سکنات تصرف غیرقانونی
۳۵	مبحث پنجم - رسیدگی به دعوای قلع و قمع
۳۵	کفتر اول: مراجع قضایی صالح برای رسیدگی به دعوای قلع و قمع
۳۶	کفتر دوم: روند رسیدگی به دعوای قلع و قمع
۳۷	کفتر سوم: خواندن و خوانده دعوی
۳۸	کفتر چهارم: اقدامات احتیاطی

گفتار پنجم: مالی یا غیرمالی بودن قلع و قمع و نحوه تقویم آن.....	۳۹
نمونه دادخواست خلعید و قلع و قمع بنا به همراه دستور موقت.....	۴۰
نمونه دادخواست خلعید و قلع و قمع بنا به همراه اجرت‌المثل.....	۴۱
دعوی قلع و قمع در آرای دیوان عالی کشور.....	۴۳
مبحث اول: آرای وحدت رویه دیوان عالی کشور.....	۴۵
۱. مجازات بودن قلع و قمع در ماده ۳ قانون حفظ کاربری اراضی.....	۴۵
۲. استماع دعوی ادارات آب و برق به صرفیت متجاوزین به تأسیسات آب و برق.....	۴۹
مبحث دوم - آرای شعب دیوان عالی کشور.....	۵۳
۱. بررسی سوال ثبتی در خلعید و قلع و قمع بنا.....	۵۳
۲. عدم احراز قلع و قمع اراضی جنگلی تا پایان سال ۱۳۶۵.....	۶۰
۳. عدم توجه به تصرفات غیر از قلع و قمع قلمه‌های جدیدالغریب.....	۶۱
۴. صدور حکم به قلع و قمع مستحکات به استناد ملاک مواد ۵۸۱ و ۵۸۲ قانون مدنی.....	۶۴
۵. صدور حکم به خلعید و قلع و قمع بنا احراز غصبی بودن تصرفات.....	۶۶
۶. حکم به بطلان دعوی خواهان در خلع و قلع و قمع مستحکات.....	۷۲
۷. بی‌حقی خواهان نسبت به خلعید و قلع و قمع بنا به دلیل مسوق به اذن بودن اعداد.....	۷۶
۸. رد دعوی قلع و قمع به دلیل ناتی از حق راعیه و ارفاق در اعین احداثی.....	۷۸
۹. صدور حکم به خلعید و قلع و قمع مستحکات یا اعداد به صرفین.....	۸۵
۱۰. مغایرت متفاوت از قضات یکی از شعبات دیوان عالی کشور در خصوص قلع و قمع.....	۸۹
دعوی قلع و قمع در آراء دیوان عدالت اداری.....	۹۵
مبحث اول: رای هیئت عمومی دیوان عدالت.....	۹۷
۱. عدم شمول سرور زمان نسبت به جرم تغییر کاربری غیرمجاز.....	۹۷
مبحث دوم- آرای شعب تجدیدنظر دیوان عدالت.....	۱۰۷
۱. تکلیف شهرداری در غرض به رای کمیسیون مبنی بر منع قلع و قمع.....	۱۰۷
مبحث سوم- آرای شعب بدوی دیوان عدالت.....	۱۰۸
۱. لزوم استدلال کمیسیون ماده ۱۰۰ شهرداری در خصوص ضرورت قلع و قمع.....	۱۰۸
۲. مرجع صالح در رسیدگی به دعوی خلعید و قلع و قمع انحصار.....	۱۰۹
اعمال مقررات ماده ۲ قانون تعیین وظایف و اختیارات ریاست قوه قضائیه.....	۱۱۱
۱. توجه به اداء و دفاعیات طرفین در رسیدگی به پرونده تصرفات غیر قانونی شهرداری.....	۱۱۳
۲. صدور حکم به خلعید و قلع و قمع بنا به احراز ملکیت خواهان و تصرفات بلاسجوز خواننده.....	۱۱۵
دعوی قلع و قمع در آراء دادگاه‌ها.....	۱۱۷
مبحث اول- آراء دادگاه‌های بدوی و تجدیدنظر.....	۱۱۹

۱. نقض دادنامه تجدیدنظر خواسته به دلیل عدم تطابق نظریه کارشناسی با حکم دادگاه مبنی بر خلعید و قلع و قمع بنا ۱۱۹
۲. نقض دادنامه به علت قبل جمع نبودن قلع و قمع و رفع تصرف ۱۲۱
۳. صدور حکم به خلعید خوانده و قلع و قمع بنا با احراز مالکیت خواهان ۱۲۳
۴. فرعیات اثبات دعوی خلعید بر اثبات مالکیت ۱۲۴
۵. رد دعوی خلعید خواهان به دلیل عدم ارائه سند مالکیت ۱۲۶
۶. عدم صحت صدور حکم به قلع و قمع بدون لحاظ سند مبنی بر مجاز بودن احداث اعیانی ۱۲۷
۷. فرعیات دعوی خلعید و قلع و قمع بر اثبات مالکیت ۱۲۹
۸. عدم استماع دعوی قلع و قمع در ملک مساعی به دلیل متعارض بودن با حق مالکیت شرکا ۱۳۱
۹. شمول این مجرای تغییر غیر محرز کاربری در ملک مزروعی احداث شده پس از سال ۱۳۷۴ ۱۳۴
۱۰. صحت حکم صادره مبنی بر رفع تصرف و قلع و قمع بنا احدی در اراضی مستاجر ۱۳۷
۱۱. عدم احراز مال را با و سند ثبتی بر بیعنامه عادی معتبر ۱۴۰
۱۲. حکم به بر اخذ نمای ملک و تملک آن به تصرف در صورت ازدیاد میزان خسارت وارده در صورت خلعید بر تجاوز ۱۴۴
۱۳. لزوم تصرف قانونی ملک توسط سند داری جهت اعلام کاربری قضای سبز ۱۴۶
۱۴. حکم به خلعید و قلع بنا به سبب عدم احراز مالکیت اختصاصی شریک به موجب قرارداد عادی ۱۴۹
۱۵. عدم وجاهت قانونی صدور حکم به خلعید در صورت متعارض بودن اسناد ثبتی ۱۵۲
۱۶. عدم صدور حکم قلع و قمع به در خصوص تصرفات بدون آذن شهرداری در محل منابع عمومی صبی فاعده استحقاق ۱۵۴
۱۷. عدم استماع دعوی خلعید مطرح شده از سوی مدیر عامل میراث ساز ۱۵۶
۱۸. لزوم داشتن مالکیت شش دانگ جهت طرح دعوی قلع و قمع بنا ۱۵۸
۱۹. لزوم پرداخت کسب خسارات و قلع و قمع بنا به مستیری در صورت احراز اطمینان ملک به شخص غیر مشتري ۱۶۱
۲۰. حکم به قلع و قمع بنا به دلیل عدم رضایت خواهان بر ادامه تصرفات خوانده ۱۶۸
۲۱. عدم صدور حکم بر قلع و قمع بنا احدی به دلیل غاصبه بودن تصرفات ۱۷۰
۲۲. نقض دادنامه بدوی به دلیل عدم طرح دعوی قلع و قمع از طرف تمامی مستأجرین ۱۷۳
۲۳. تحقق حرم تغییر کاربری غیر محرز راضی زراعی به دلیل عدم وقوع ملک در محدوده شهری ۱۷۴
۲۴. حکم به پرداخت ارزش ملک تغییر کاربری داده شده و عدم قلع و قمع به جهت رعایت حال محکوم علیه ۱۷۵
۲۵. رد دعوی قلع و قمع به علت مالکیت تجدیدنظر خوانده در زمین ۱۷۶
۲۶. عدم استماع دعوی قلع و قمع به دلیل بحدب قرار گرفتن تمامی تصرفین ۱۷۷
۲۷. صحت حکم قلع و قمع بنا به جهت احراز مالکیت مساعی صاحب دعوی ۱۷۸
۲۸. تکلیف دادگاه در رسیدگی به قلع و قمع به جهت عدم نودب هزینه کارشناسی مربوطه ۱۷۹

۲۹.	صحت حکم صادره مبنی بر قلع و قمع با استناد به اسناد و مدارک	۱۸۰
۳۰.	صلاحیت دادگاه عمومی دادگستری در رسیدگی به حکم قلع و قمع بنا به ظرفیت شهرداری	۱۸۳
۳۱.	مغایرت قانونی صدور حکم قلع و قمع بنا بر اساس احکامی شدن مقررات ماده ۲۴ اصلاحی قانون حفظ و بهره‌برداری از جنگل	۱۸۴
۳۲.	دعوی خلعید و قلع و قمع مستحقات از ناحیه یکی از شرکای من شاعی	۱۸۶
۳۳.	ماهیت امره قانون تملک ابارتمان‌ها و تأثیر اسقاط حق نسبت به مساعیات	۱۸۸
۳۴.	درخواست اعاده دادرسی نسبت به خلعید و قلع و قمع به استناد سند مکتوم	۱۹۲
۳۵.	ارتباط دعای قلع و قمع و دعوی خلعید	۱۹۵
۱۹۹.	دعوی قلع و قمع در نشست‌های قضائی	
۲۰۱.	لزوم صدور حکم از مرجع قضائی برای قلع و قمع در جرم تغییر کاربری	۲۰۱
۲۰۲.	اعمال ماده ۱۸۸ در دعاوی خلعید و قلع و قمع بنا به قانون زمین وقوع جرم	۲۰۲
۲۰۳.	امکان حکمیت سه مرتبه امراضی به علت قصور در مرفت منتهی به احداث یا به برداشت هزینه‌های احداث بنا	۲۰۳
۲۰۴.	نحوه اقدام ساموران جهاد کشاورزی در خصوص استعاده جرم تغییر کاربری	۲۰۴
۲۰۵.	حکومتی اجرای حکم خلعید و قلع و قمع مستحقین	۲۰۵
۲۰۶.	عدم لزوم دعوت مجدد محکوم‌له جهت اجرای حکم قلع و قمع بنا بر اساس صدور اجرائیه	۲۰۶
۲۰۷.	اجرای حکم به رفع مساعیات از راه عبوری که محکوم علیه از آن ریس اشجر نموده است	۲۰۷
۲۰۸.	اجرائی حکم خلعید و وجود مستحقات	۲۰۸
۲۰۹.	خلعید و قلع و قمع بدون قلع بنای احداثی	۲۰۹
۲۱۰.	نحوه اجرای حکم خلعید و قلع و قمع بنای احداثی در آن	۲۱۰
۲۱۱.	نحوه اجرای حکم خلعید و قلع و قمع به	۲۱۱
۲۱۳.	اشتراک‌های قلع نسبت به قلع و قمع و اعمال بند ۲ ماده ۶ قانون امراضی زان و زواجر	۲۱۳
۲۱۴.	مرجع رسیدگی به دعوی سبه نامداران به طرفیت شهرداری (سحبیت حقوقی) در رد دیگر (شخص حقیقی) در دعوی ابطال سوله ساختمانی و همچنین قلع و قمع انشائی احداثی	۲۱۴
۲۱۶.	امکان اسمع دعوی خلعید و قلع و قمع به در یک درخواست	۲۱۶
۲۱۷.	کفایت تقویم خواسته‌های متعدد بنای در دادخواست در یک درخواست خلعید و قلع و قمع	۲۱۷
۲۱۹.	امکان افزایش خواسته دعوی امراضی مانند جمعید و دعوی مرتبط و هم‌زمان قلع و قمع بنا به پایان جنبه اول دادرسی	۲۱۹
۲۲۱.	قلع و قمع به و اشجر در تصرف عدوانی	۲۲۱
۲۲۱.	قلع و قمع مستحقات خدائی در ملک غیر	۲۲۱
۲۲۳.	اجراء قلع و قمع دادخواست تخمید و قلع و قمع به در سوز ملک اعرافه	۲۲۳

- ۲۲۴ ۲۰. احداث اعیانی در ملک مشاع در حال فروش بدون اذن شریک و امکان قلع و قمع بنا مستحذنه.....
- ۲۲۵ ۲۱. حکم خلعید و قلع و قمع در فرضی که متصرف اذن در احداث بنا داشته است چه می باشد؟.....
- ۲۲۷ ۲۲. تصرف در ملک همسایه بر اثر اشتباه در محاسبه.....
- ۲۲۹ ۲۳. خلعید متصرف از زمینی که در آن احداث اعیانی شده است؟.....
- ۲۳۱ **دعوی قلع و قمع در نظریه های مشورتی**.....
۱. حکم صادره در مورد قلع و قمع بنای احدی بر روی دیوار مشترک چنانچه ب قانون راجع به خسارات وارده به املاک منطبق نباشد اجرا می شود..... ۲۳۳
۲. در صورت عدم موافقت محکوم علیه که مالک مستحدثاتی در محل خلعید است با پرداخت بهای مصالح ساختمانی، مستحدثات قلع و قمع می شود..... ۲۳۳
۳. وجود مستحدثات در محل اجرای حکم قطعی لازم الاجرای خلعید مانع اجرای حکم نیست..... ۲۳۴
۴. مسئولیت قلع و قمع مستحدثات بر عهده متصرف است و برورش موضوع ماده ۱ این قانون شامل ساختمان های اداری و سربانداری نمی باشد..... ۲۳۴
۵. صدور رای بر قلع و قمع مستحدثات به درخواست احد از مالکین فاقد انکسل است و اعتراض سایر مالکین مؤثر نیست..... ۲۳۵
۶. قلع و قمع بنا در تصرف متصرف چنانچه در حکم ذکر شده یا اجرای حکم ملازمه با آن داشته باشد امکان پذیر است..... ۲۳۶
۷. صدور حکم بر خلعید ملازمه با بودن سند نیست با رای قطعی بر مالکیت خواهان دارد با سند عبادی صدور حکم قابل پذیرش نیست..... ۲۳۶
۸. اجرای حکم خلعید علیه متصرف منک مشاء به نفع یک قسمتی از منک مساع اشکال قانونی ندارد هر چند نفع مستحدثات ایجاد شده در عرصه مشاع به محکوم علیه برسد..... ۲۳۷
۹. حکم بد قلع و قمع بنا بر امر حقوقی و با دادگاه حقوقی است..... ۲۳۸
۱۰. در صورت تقدیم دادخواست قلع بنا، و صدور حکم بر آن یا اجرای حکم رفع تصرف یا قلع و قمع بنا، قلع بنا، احداث کننده بلا اشکال است..... ۲۳۸
۱۱. اجرای حکم به رفع تصرف از ملک مساعی نادرست اجرای حکم خلعید است..... ۲۳۹
۱۲. چنانچه در خصوص قلع و قمع بنا مسجد مستحذنه در منک غیر، حکمی صادر نشود باید باشد اجرای مفاد حکم قضایی بلا مانع می باشد..... ۲۳۹
۱۳. خلعید به رفع تصرف از منک مستحذنه قلع و قمع مستحدثات نمی باشد..... ۲۴۰
۱۴. صرف ارائه سند مالکیت توسط محکوم علیه در مرحله اجرای حکم خلعید و قلع و قمع نمی شود..... ۲۴۱
۱۵. اجرای حکم خلعید و قلع و قمع نیست به قسمتی از دارایی که در آن احداث بنا شده است..... ۲۴۱
۱۶. تقدیم دادخواست برای پرداخت سزا از زمین و قلع و قمع دیوار..... ۲۴۲
۱۷. اجرای حکم خلعید و قلع و قمع نیست به قسمت دیگر ساختمان که خارج از حکم است..... ۲۴۲
- ۲۴۵ **دعوی قلع و قمع در قوانین و مقررات قانونی**.....

از قانون مدنی	۲۴۷
قانون اصلاح قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها مصوب ۱۳۸۵	۲۴۹
قانون الحاق یک تبصره به ماده (۱) لایحه قانونی نحوه خرید و نملک اراضی و املاک	۲۵۰
قانون نظام جامع دامپروری کشور	۲۵۲
قانون الحاق یک تبصره به بند (۲۲) ماده (۳) آیین‌نامه سازمان بنادر و دریانوردی مصوب ۱۳۴۸/۳/۲۵۳	۲۵۳
قانون الحاق یک بند و ۳ تبصره به عنوان بند ۳ به ماده ۹۹ قانون شهرداری‌ها	۲۵۴
قانون توزیع عادلانه آب	۲۵۶
لایحه قانونی رفع تجاوز از تأسیسات آب و برق کشور	۲۵۷
لایحه قانونی رفع تجاوز و جبران خسارات وارده به املاک	۲۵۸
لایحه قانونی اصلاح تبصره‌های ماده ۱۰۰ قانون شهرداری	۲۵۹
قانون گسترش کشاورزی در مناطق کوهستانی و کوهستانی	۲۶۰
قانون اراضی مستحدث و حاصلخیز	۲۶۱
قانون امنی رادها و راداهن	۲۶۲
قانون آب و نحوه ملی شدن آن	۲۶۳
آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها	۲۶۴
آیین‌نامه اجرایی قانون ایجاد شهرهای جدید	۲۶۵
آیین‌نامه مربوط به بستر و حریم رودخانه‌ها، انبارها، سد ها، مرداب‌ها، برکه‌های طبیعی و شبکه‌های آبرسانی، آبرزی و زهکشی مصوب ۱۳۷۹/۰۸/۱۱ ب اصلاحات الحاقات بعدی	۲۶۶
آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح ماده (۲۴) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع مصوب ۱۳۵۴/۳/۱۴ و الحاق چند تبصره به آن	۲۶۷
تصویب‌نامه در خصوص واگذاری اراضی و املاک مازاد بر نیاز و بدوین استفاده وزارت آموزش و پرورش پس از تغییر کاربری	۲۶۸
دستورالعمل ماده ۱۵ اصلاحی آیین‌نامه اجرایی بند الف ماده ۱۳۱ برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۸/۰۴/۳۱	۲۶۹
دستورالعمل ارزشمندی استاندارد زمان رسیدگی به پرونده‌های قضائی مصوب ۱۳۸۷/۱۰/۱۱	۲۷۰
ارجاع پرونده‌های مربوط به خلع ید و قلع و قمع از املاک مشاعی به واحد صحر و سزاش مصوب ۱۳۸۴/۱۰/۱۱	۲۷۱
منابع و مأخذ	۲۷۲

مقدمه

معمولاً رویه عملی دادگاه‌ها در استنباط از قوانین و مقررات در جهت انطباق با مصادیق واقعی تا حدودی با آنچه در کلاس‌های تئوریک دانشگاه‌ها به دانشجویان حقوق آموزش داده می‌شود متفاوت است البته روند آموزشی و طریق ارائه مطالب در کلاس‌های درسی هم به شکلی است که برای طی مراحل تحصیلی صرف مطالعه و پاسخ به سؤالات به صورت تئوری و بدون تطبیق با مصادیق عملی کفایت می‌کند. به این ترتیب معمولاً چون امکان انجام کار عملی حسین تحصیل در دانشگاه برای دانشجویان این رشته وجود ندارد فارغ‌التحصیلان وقتی مشغول به کار می‌شوند با کمبود گاهی و اطلاعات از رویه قضائی و شیوه استدلال و استنباط عملی دادگاه‌ها مواجه هستند؛ لکن اهمیت آگاهی از رویه قضائی با اشتغال به کار و فعالیت بر هیچ فارغ‌التحصیل حقوقی پوشیده نیست. بی تردید تنها منبع آموزش عملی وکالت، قضاوت و به طور کلی رشته حقوق، آشنایی حضوری عملی در دادگاه‌ها و جلسات رسیدگی، رویه‌های قضائی می‌باشد؛ به عبارت دیگر، مطالبات، تصمیمات، بررسی و پاسخ‌ها و اختلاف‌نظرهای کسانی که هر روز به صورت عملی در حال انطباق قوانین با مصادیق واقعی هستند می‌تواند اطلاعات کاربردی و عملی را در اختیار خوانندگان قرار دهد.

اگرچه فارغ‌التحصیلان حقوق بیش از سایرین به مطالعه رویه قضائی نیازمند هستند؛ اما هیچ قشری از جامعه بزرگ رشته حقوق قضائی بی‌نیاز از مطالعه و تحقیق و تفحص در این حوزه علمی نمی‌باشد؛ زیرا رویه قضائی در واقع محرک رشته حقوق است که دائم در حال تغییر و تحول می‌باشد و غنلت از این حوزه موجب عقب‌ماندگی از علم واقعی حقوق و جامعه حقوقدانان خواهد شد. از این رو ناشران تخصصی این حوزه، هر کدام به سبب نیاز به حقوق‌آوردی و انجام بخشی به مطالب و موضوعات راجع به رویه قضائی اقدام می‌کنند که انتشارات چراغ دانش نیز در همین راستا و برای انجام بخشی از وظایف فرهنگی خود در نظر دارد نسبت به تدوین و جمع‌بندی مطالب رویه قضائی به صورت منظم و منحصراً مورد نیاز ویژگی‌های مخصوص برای هر دعوی طی یک کتاب جداگانه به صورت کاربردی و با دسترسی آسان به مطالب هر دعوی اقدام نماید؛ لذا در راستای تأمین این هدف، مجموعه‌ای از کتاب‌ها تحت عنوان کلی «دعوی... در رویه دادگاه‌ها» که شامل موارد زیر است تدوین و تألیف خواهد شد:

۱. آراء وحدت رویه؛

۲. آرای اضرائی؛

۳. آراء شعب دیوان عالی کشور؛

۴. آراء دادگاه‌های بدوی و تجدیدنظر؛

۵. نشست‌های قضائی؛

۶. نظریه‌های مشورتی؛

۷. قوانین و مقررات مرتبط با موضوع؛

۸. نمونه دادخواست و معرفی دعوی.

در این مجموعه سعی شده است رویه قضائی کشور در خصوص هر دعوی به صورت منسجم و منظم گردآوری شود تا وکلا، حقوقدانان و قضات محترم در مراجعه به رویه قضائی در کمترین زمان به بهترین وجه مطالب مطلوب خود را یافته و استفاده نمایند. با توجه به تعدد بسیار آراء دادگاه‌ها (دادگاه بدوی و تجدیدنظر) در برخی موارد حداکثر سعی بر آن بوده از موارد متفاوت آراء صادره در مجموعه ارائه در قسمت رأی آورده شود و همچنین در سایر موارد؛ مثل آراء وحدت رویه، آراء شعب دیوان عالی کشور، موارد مرتبط به موضوع ذکر شده است تا با توجه به اهمیت این آراء مورد استفاده خوانندگان و مراجعہ کنندگان عزیز قرار گیرد. مختصر ویژگی‌های کتاب:

۱. تدوین و گردآوری منظم و منسجم تمام مطالب مربوط به دعوی؛

۲. تقسیم‌بندی موضوعی برای هر کدام از مطالب؛

۳. ارائه معرفی دعوی و نمونه دادخواست در اول مجموعه؛

۴. ذکر عنوان برای هر مطلب به صورت خلاصه در فهرست؛

۵. دسترسی سهل و آسان به مطلب دلخواه در کمترین زمان.

«گروه پژوهشی» انتشارات مفتخر خواهد شد از تجربیات، آراء و سایر مطالب حقوقی موجود نزد اساتید، وکلا، حقوقدانان و سایر همکاران در راستای مفیدتر شدن مجموعه در چاپ‌های بعدی استفاده نماید؛ لذا موجب خرسندی خواهد بود که خوانندگان عزیز از هر صنف ضمن ارسال انتقادات و پیشنهادات خود در مورد هر کدام از موضوعات به صورت (کتبی یا از طریق ایمیل یا تلفنی) ما را در برابر کردن مجموعه حاضر یاری فرمایند.

مدیر مسئول انتشارات

یک هزار و سیصد و نود و چهار